

Enheten för idisslare och gris
Malin Grant/Leif Felton
Gerd Eklund

Information om införsel av gris till Sverige

Införsel av gris från länder inom Europeiska unionen (EU) och från godkända länder utanför EU

Följande information är tänkt som ett stöd vid planerad införsel. Författningar inom området och tillämpliga EU-förordningar är juridiskt bindande.

Checklista

- Läs noga igenom gällande föreskrifter (se nedan)
- Kontrollera att djuren inte är vaccinerade mot Aujeszzkys sjukdom (AD).
- Informera exportören om isolering och provtagningar för AD och Porcine Reproductive and respiratory syndrome (PRRS).
- Planera karantänsförfarande och kontakta länsveterinären.
- Skicka in blankett om anmälan om registrering för införsel (senast 7 dagar före det första beräknade införseltillfället).
- Planera salmonellaprovtagning
- Tänk igenom rimligheten i planerad färdväg (se djurskydd).
- Anmäl införseln i förväg till gränskontrollveterinär vid import från tredje land.
- Anlita en godkänd transportör och kontrollera att fordonet som ska användas är godkänt (ska finnas ett dokument som visar det).
- Kontrollera att djuren är ID-märkta, och har ett gällande djurhälsointyg och ett mm. vid ankomsten.
- Anmäl djuren till grisregistret.

Införselbestämmelser

Allmänna bestämmelser om införsel finns i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1998:70) om införsel av nötkreatur och gris. Observera att man vid införsel även måste beakta andra föreskrifter och EU-förordningar gällande regler för transport och märkning. Införsel av gris får ske från länder inom Europeiska unionen (EU) där även Andorra, Färöarna och Norge inräknas och från de tredje länder (länder utanför EU) som är godkända för införsel till EU.

Införsel från länder utanför EU

Vid införsel (import) från länder utanför EU måste djuren komma från ett av EU godkänt tredje land och uppfylla villkoren som framgår av hälsointygen i kommissionens förordning (EU) 206/2010¹. Kontakta enheten för idisslare och gris för information om villkoren.

¹ Se kommissionens förordning (EU) 206/2010 av den 12 mars 2010 om fastställande av förteckningar över de tredje länder från vilka medlemsstaterna tillåter import av nötkreatur, gris och färskt kött.

Registrering

Den som planerar att ta in djur från ett annat land måste vara registrerad för införsel hos Jordbruksverket. Anmälan om registrering ska inkomma senast 7 dagar före första beräknade införseltillfälle. Den som handlar med djur² i enlighet med Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2007:1) om handlare och bedriver handel med nötkreatur och gris avsedda för in- eller utförsel m.m. ska även vara registrerad som handlare.

Blankett för anmälan (D194) kan beställas från dokument- och teleenheten eller hämtas från Jordbruksverkets webbplats www.jordbruksverket.se. Registreringen kostar 500 kronor och gäller under två år från den dag då verket utför registreringen. Betalning sker via faktura som kommer per post.

Anmälan till gränskontrollstation/tullen

Anmälan till tullen ska göras vid gränspassagen. Kontakta lokal tullmyndighet, helst även innan beräknad införsel.

Införsel från ett godkänt tredje land – Införsel får endast ske via en godkänd gränskontrollstation. En lista över godkända gränskontrollstationer i Sverige bifogas med tillståndet. Vid införsel från länder utanför EU, ska mottagaren, senast en arbetsdag före djurens ankomst, anmäla införseln till gränskontrollveterinären vid gränskontrollstationen. Observera att i de fall införsel till Sverige från tredje land sker via ett annat EU-land ska anmälan om gränskontroll göras till den gränskontrollstation där sändningen kommer in i EU.

Djurhälsovillkor samt provtagning i utförsellandet vid införsel från EU

Svin avsedda för avel eller produktion

Vid införsel från land inom EU ska gris avsedda för avel eller produktion ha vistats i samma besättning under minst 30 dagar före avsändandet eller sedan födseln.

Porcine respiratory and reproductive syndrome (PRRS)

Djur avsedda för avel eller produktion ska provtas för PRRS om det under de senaste tolv månaderna har förekommit fall av sjukdomen i regionen.

² Definition av handlare: Fysisk eller juridisk person som i kommersiellt syfte köper och säljer nötkreatur och gris, direkt eller via mellanhand och som regelbundet omsätter djuren inom 30 dagar.

Svin avsedda för direkt slakt

Djuren måste efter införseln (karantän) föras direkt till ett slakteri.

Aujeszky's sjukdom (AD)

Sverige har fått s.k. tilläggsgarantier för AD³. Samtliga grisar (även slaktdjur) från länder som inte är fria från sjukdomen måste uppfylla villkoren i införsel föreskrifterna (SJVFS 1998:70).

Hälsointyg

Officiellt hälsointyg:

Djuren ska vid införsel åtföljas av ett officiellt djurhälsointyg för handel inom EU i enlighet med rådets direktiv 64/432/EEG eller för import från godkända länder utanför EU i enlighet med kommissionens förordning 206/2010/EG. Hälsointyget ska vara undertecknat av en officiell veterinär i utförsellandet. Sverige har dessutom fått *tilläggsgarantier* för Aujeszky's sjukdom (AD) i enlighet med kommissionens beslut 2008/185/EG. Att dessa krav är uppfyllda ska framgå av hälsointyget.

Salmonellakontrollprogram

Samtliga grisar som inte ingår i ett salmonellakontrollprogram som är likvärdigt med det svenska kontrollprogrammet⁴ måste provtas för salmonella före insättning i en svensk besättning. Provtagningen ska upprepas minst två veckor efter första provtagningstillfället

Salmonella: Djuren måste provtas för salmonella före insättning i mottagarbesättningen i enlighet med föreskrifterna. Djuren ska undersökas med avseende på förekomst av salmonella i faeces (träckprovsodling). Undersökningen ska upprepas minst två veckor efter första provtagningstillfället och kan utföras i utförsellandet eller i isolering i anslutning till mottagarbesättningen. Provtagning och analys för salmonella kan utföras i avsändarlandet. Att villkoren är uppfyllda ska intygas av en officiell veterinär genom ett separat hälsointyg. Intyget ska åtfölja djuren till djurhållaren och sparas av denne i minst ett år. Provtagning av salmonella under eventuell karantänsvistelse sker utan Jordbruksverkets ansvar för eventuella merkostnader som kan uppstå vid positivt resultat av provtagningen.

³ Provtagning för AD ska utföras i enlighet med kommissionens beslut 2008/185/EG om tilläggsgarantier avseende Aujeszky's sjukdom i handeln med gris inom gemenskapen, kriterier för vilka uppgifter som ska lämnas om denna sjukdom.

⁴ Finland eller Norge har ett likvärdigt salmonellakontrollprogram.

Djurägarkontroll

Importören (mottagaren) ska vid mottagandet kontrollera att djuren är ID-märkta, och har ett gällande djurhälsointyg och att intygen överensstämmer med djurens status innan en sändning delas upp.

Vid oklarheter i intyg eller vid misstanke om sjukdom ska djuren isoleras och förhållandet ska omgående rapporteras till Jordbruksverket som beslutar vad som ska ske med sändningen.

Veterinärkontroll

Vid införsel från EU-länder kan veterinärkontroll avseende att införselvillkoren är uppfyllda utföras genom stickprov. Kontroller sker då i mottagaranläggningen. I dessa fall förordnas en officiell veterinär på destinationsorten som i förväg tar kontakt med importören.

Karantän

Djuren måste genomgå en karantänsbehandling (alt.isolering i Danmark, Finland eller Norge) i enlighet med 15 § i införseliföreskrifterna (SJVFS 1998:70).

Kontakta din länsveterinär och diskutera lämpligt förslag till byggnad. Ansökan om godkännande av karantänsbyggnad görs till länsveterinären som besiktigar lokalen ev. tillsammans med Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) om den inte tidigare är godkänd som karantän. Länsveterinären kan också föreslå lämplig karantänsveterinär. Jordbruksverket godkänner karantänen samt utser en karantänsveterinär.

Ett skriftligt beslut, som visar att karantänen är godkänd av Jordbruksverket, ska visas upp för tullmyndigheten på införselorten respektive gränskontrollveterinär. Djuren ska under tullkontroll transporteras direkt till karantänen. Alla kostnader förenade med karantänen bekostas av importören. Viss provtagning kan göras i utförsellandet eller påbörjas i utlandet och slutföras i karantän (se ovan).

Provtagning i karantän

Antal prover och när djuren ska provtas framgår av bilaga i införseliföreskrifterna (SJVFS 1998:70).

Leptospiros (leptospira pomona), Porcine epidemic diarrhea (PED), Porcine respiratory and reproductive syndrome (PRRS) och Transmissible gastroenteritis (TGE)

Tidigast efter tre veckor i karantän ska djuren genomgå en serologisk undersökning (blodprov) avseende ovanstående sjukdomar. Djur från Danmark,

Finland eller Norge behöver inte provtas för TGE och Djur från Finland eller Norge behöver inte provtas för PRRS eftersom de är fria från dessa sjukdomar.

Isolering av svin från Danmark, Finland och Norge

Vid införsel från Danmark, Finland och Norge får karantänsvistelsen ersättas av en isolering i utförsellandet. Provtagning får utföras under förutsättning att djuren har stått isolerade från provtagning till utförseltillfället, utan kontakt med andra djur och under veterinär övervakning. Detta gäller endast under förutsättning att djuren är födda och har befunnits i Danmark, Finland eller Norge sedan födseln, samt att villkoren enligt bilaga i föreskrifterna är uppfyllda. Alla kostnader förenade med isoleringen bekostas av importören. Rekommendationer för isolering, se bilaga 1.

Vid en sådan isolering ska ett separat hälsointyg vara utfärdat av en officiell veterinär i utförsellandet som intygar att införselkraven är uppfyllda. Av intyget ska det även framgå att djuren är födda och har befunnits i utförsellandet sedan födseln.

Märkning och journalföring m.m.

Märkning

För att djur ska kunna spåras i händelse av en smittsam sjukdom finns regler för märkning, journalföring och rapportering.

Djur som du för in från ett land inom EU ska behålla sin ursprungsmärkning. Du ska inte märka dessa djur med svenska öronbrickor.

Djur som du importerar från ett land utanför EU ska du märka med röda importbrickor som beställs från Jordbruksverket. Brickorna ska beställas av en officiell veterinär, veterinären ska också utföra själva märkningen. Vid märkningen får en av originalbrickorna avlägsnas om båda brickorna har samma information. Om djuren ska gå direkt till slakt inom fem arbetsdagar efter veterinärkontrollen är det dock inte nödvändigt att märka djuren med importbrickor.

Observera att djur som förs in för slakt måste slaktas inom ett dygn efter ankomsten till slakteri, enligt svenska bestämmelser.

Journalföring

Den officiella veterinären ska registrera märkningen i den aktuella produktionsplatsens stalljournal på ett sådant sätt att sambandet mellan den ursprungliga och den svenska märkningen (identiteten) tydligt framgår.

Rapportering till grisregistret

Rapportering av införda svin ska göras till Registerenheten, Jordbruksverket. Se vidare jordbruksverkets webbplats www.jordbruksverket.se.

Transport

Djurskydd under transport

Bestämmelser om villkor vid transport av levande djur finns i Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2010:2) om transport av levande djur, i Rådets förordning (EG) nr 1/2005 avseende skydd av djur vilka ska tillämpas på vägfordon som används för djurtransporter som överskrider åtta timmar och i Rådets förordning (EG) nr 1255/97 av den 25 juni 1997 om gemenskapskriterier för mellanstationer. Vid restid överstigande **8 timmar** ska en färdplan följa med transporten. Den ska vara stämplad av en officiell veterinär i avsändarlandet.

Registrering av transportör/godkänt transportfordon

Alla som transporterar djur i kommersiellt syfte, måste vara registrerade hos Jordbruksverket eller hos behörig myndighet i annat EU-land. Tänk på att anlita en godkänd transportör och att fordonet som ska användas är godkänt (ska finnas ett dokument som visar det).

Smittskydd under transport

Vid transport från annat EU-land måste transportfordonet omedelbart efter varje transport av djur och vid behov före ny lastning rengöras och desinficeras i enlighet med reglerna i transportföreskrifterna (se ovan). Av föreskrifterna framgår att transportören ska se till att djuren inte kommer i kontakt med djur av längre hälsostatus. (AD, PRRS).

Härstamningsbevis

Djur som är avsedda för avel ska vid införsel åtföljas av ett härstamningsbevis i enlighet med i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1994:79) om svin som används till avel. Avel får inte bedrivas med djur som nedärver letalanlag, defekter eller lidande enligt Djurskyddsmyndighetens föreskrifter (DFS 2004:22) om avelsarbete. Ytterligare information och föreskrifter gällande avel/djurskydd erhålls från Jordbruksverket.

Övriga upplysningar:

Svenska djurbönders smittskyddskontroll

Näringsens egen importkontroll verkar för att förhindra att sjukdomar som inte speciellt regleras genom EU-lagstiftningen kommer in i landet. För mer information kontakta Svenska djurhälsovården, Lena Eliasson Selling, telefonnr: 018-16 76 20, faxnummer: 018-16 76 75.

Bilaga: Rekommendationer för isolering i utförsellandet

Bilaga 1

Rekommendationer för isolering i utförsellandet

Djuren ska uppställas i en separat, rengjord och desinfekterad samt gnagar- och fågelsäker byggnad, på minst 50 meters avstånd från andra djur/övriga djur i besättningen. Inga nya djur får tillföras byggnaden under isoleringsperioden.

- Foder och strö ska lagras upp i lokalen före isoleringsperiodens början. Rengjorda och desinfekterade redskap ska ställas in i byggnaden. Material eller redskap som varit i direkt eller indirekt kontakt med andra djur får inte tillföras isoleringen.
- Personal får inte ha hand om djur från andra gårdar än den varifrån utförseln ska ske. Särskilda skyddskläder och skodon ska användas vid arbete i isoleringen. Handtvätt och desinfektion ska ske före tillträde till isoleringen.
- Informationsskylt - Obehöriga äga ej tillträde till isoleringsbyggnaden. Officiell veterinär ska innan isoleringen påbörjas samt under denna kontrollera att ovanstående krav är uppfyllda.